

**TURIZM BIZNESI VA UMUMIY OVQATLANISH
TARMOG'I O'RTASIDAGI MUNOSABATLAR**

Axrорорov Samандар

Toshkent kimyo xalqaro universiteti, turizm fakulteti, talabasi

Aхmedov Shaxobiddin

Toshkent kimyo xalqaro universiteti, turizm fakulteti, talabasi

ANNOTATSIYA

Turizm biznesi va umumiy ovqatlanish tarmog'i o'rtasidagi munosabatlar umumiy sayohat va mehmondo'stlik ekotizimining asosiy tarkibiy qismidir. Turizm, ko'p qirrali sanoat sifatida sayohatchilarga noyob va unutilmas tajribalarni taqdim etish uchun birgalikda ishlaydigan turli sohalarni o'z ichiga oladi. Ushbu tajribalar sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatadigan shunday tarmoqlardan biri umumiy ovqatlanish sanoatidir. Restoranlar, kafelar, barlar, oziq-ovqat yuk mashinalari va umumiy ovqatlanish xizmatharini o'z ichiga olgan umumiy ovqatlanish sanoati sayohatchilar uchun umumiy turizm tajribasini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Oziq-ovqat va ichimliklar xizmatlari sayohat sayohatining ajralmas qismi bo'lib, tashrif buyuruvchilarga mahalliy madaniyat, an'analar va borar joyning oshpazlik lazzatlarini taqdim etadi. Ko'cha taomlarini gavjum bozorlarda tanovul qilish, gurme restoranlarda ovqatlanish yoki an'anaviy uyda pishirilgan taomlardan bahramand bo'lishdan qat'i nazar, gastronomik tajribalar sayohatchilarining joy haqidagi tasavvurlarini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu maqolada turizmni mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishdagi o'rni haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: turizm, biznes, restoran, kafe, ovqatlanish tarmog'i, gastronomik turizm.

АННОТАЦИЯ

Отношения между туристическим бизнесом и индустрией общественного питания являются ключевым компонентом всей экосистемы путешествий и гостеприимства. Туризм, как многогранная отрасль, включает в себя различные отрасли, которые работают вместе, чтобы предоставить путешественникам уникальные и запоминающиеся впечатления. Одной из таких отраслей, которая существенно влияет на качество этих впечатлений, является сфера общественного питания. Индустрия общественного питания, включающая рестораны, кафе, бары, фургоны с едой и услуги общественного питания, играет важную роль в улучшении общего туристического опыта для путешественников. Еда и напитки являются неотъемлемой частью путешествия и знакомят посетителей с местной культурой, традициями и кулинарными изысками места назначения. Будь то уличная еда на оживленных рынках, еда в ресторанах высокой кухни или традиционные домашние блюда, гастрономический опыт

играет решающую роль в формировании восприятия места путешественниками. В этой статье представлена информация о роли туризма в развитии экономики страны.

Ключевые слова: туризм, бизнес, ресторан, кафе, продуктовая сеть, гастрономический туризм.

ANNOTATION

The relationship between the tourism business and the catering industry is a key component of the overall travel and hospitality ecosystem. Tourism, as a multi-faceted industry, involves various industries that work together to provide travelers with unique and memorable experiences. One such industry that significantly impacts the quality of these experiences is the food service industry. The food service industry, which includes restaurants, cafes, bars, food trucks, and catering services, plays an important role in enhancing the overall tourism experience for travelers. Food and beverage services are an integral part of the travel experience and provide visitors with the local culture, traditions and culinary delights of the destination. Whether eating street food in busy markets, eating at gourmet restaurants, or enjoying traditional home-cooked meals, gastronomic experiences play a crucial role in shaping travelers' perceptions of a place. This article provides information on the role of tourism in developing a country's economy.

Key words: tourism, business, restaurant, cafe, food chain, gastronomic tourism.

KIRISH

Turizm biznesi va umumiy ovqatlanish sanoati o'rtasidagi munosabatlar turistlarning umumiy sayohat tajribasiga sezilarli ta'sir ko'rsatadigan hayotiy va murakkab hamkorlikdir. Turizm va umumiy ovqatlanish bir-biri bilan bog'liq bo'lgan ikkita soha bo'lib, ular ko'pincha tashrif buyuruvchilarga unutilmas va qoniqarli tajribalarni taqdim etish uchun hamkorlik qiladi. Umumiy ovqatlanish sanoati turizmda hal qiluvchi rol o'ynaydi, chunki u sayohatchilarning oziq-ovqat va ichimliklarga bo'lgan ehtiyojlarini qondiradi, mahalliy oshxonalar va madaniyatning ta'mini taklif qiladi. Boshqa tomonidan, turizm biznesi umumiy ovqatlanish sanoati uchun o'zining pazandalik tajribasini namoyish etish va sayohat tajribasini to'ldiradigan noyob ovqatlanish tajribasini yaratish uchun platformani taqdim etadi. Bu munosabatlar turistlarni shunchaki ovqat bilan ta'minlashdan tashqariga chiqadi; u marketing, tadbirlarni rejalashtirish va umumiy turistik tajribani yaxshilash uchun sinergiya yaratishda hamkorlikni o'z ichiga oladi. Birgalikda ishlash orqali sayyoqlik korxonalarini va umumiy ovqatlanish korxonalarini destinatsiyaning jozibadorligini oshirishi, ko'proq tashrif buyuruvchilarni jalb qilishi va iqtisodiy o'sishga yordam berishi mumkin. Ushbu maqolada biz ushbu munosabatlarning turli jihatlarini ko'rib chiqamiz, butun dunyo bo'y lab sayohatchilar uchun uzluksiz va unutilmas tajriba yaratish uchun turizm va ovqatlanish qanday o'zaro bog'liqligini o'rganamiz.[3]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Turizm biznesi va umumiy ovqatlanish sanoati o'rtasidagi munosabatlar muhimdir, chunki ikkala sektor ham mijozlar uchun umumiy sayohat va ovqatlanish tajribasini yaxshilash uchun bir-biriga tayanadi. Ularning o'zaro bog'liqligini ta'kidlaydigan ba'zi asosiy fikrlar:

Turizm biznesi va umumiy ovqatlanish sanoati sayohatchilarga keng qamrovli xizmatlar ko'rsatish uchun ko'pincha birgalikda ishlaydi. Sayyoohlar sayohatlari davomida nafaqat turar joy va transport, balki ovqatlanish tajribasini ham izlaydilar. Restoranlar, kafelar va oziq-ovqat xizmatlarini ko'rsatuvchi provayderlarni o'z ichiga olgan umumiy ovqatlanish sanoati mahalliy oshxona va ovqatlanish imkoniyatlarini o'rganmoqchi bo'lgan sayyoohlar oqimidan foyda ko'radi.Umumiy ovqatlanish sanoati mahalliy pazandalik an'analari, o'ziga xosliklari va lazzatlarini namoyish etish orqali turizmni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Sayyoohlar ko'pincha o'zlarining noyob taomlari bilan mashhur bo'lgan yo'nalishlarga jalg qilinadi, bu turizm daromadlarini oshirishi va turli xil tashrif buyuruvchilarni jalg qilishi mumkin.[2]

Turizm va umumiy ovqatlanish o'rtasidagi hamkorlik mahalliy iqtisodiyotga sezilarli hissa qo'shamdi. Sayyoohlar sayohat byudjetining katta qismini oziq-ovqat va ovqatlanish tajribasiga, mahalliy restoranlarni, oziq-ovqat ishlab chiqaruvchilarni va mehmondo'stlik bizneslarini qo'llab-quvvatlashga sarflaydilar. Ushbu xarajat ish o'rinlarini yaratadi va turistik yo'nalishlarda iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi.Ovqatlanish tajribasi sayyoohlar uchun umumiy sayohat tajribasining muhim jihatni hisoblanadi. Umumiy ovqatlanish sanoati mijozlarning qoniqishi va sodiqligini oshirish uchun yuqori sifatli oziq-ovqat, xizmat ko'rsatish va muhitni taqdim etishga qaratilgan. Turistik muassasalar ko'pincha mahalliy restoranlar va umumiy ovqatlanish xizmatlari bilan hamkorlik qiladilar, bu turli xil sayohatchilar guruhlarining afzalliklariga mos keladigan turli xil oshxona variantlarini taklif qiladi. Sayyoohlilik korxonalari va umumiy ovqatlanish korxonalari tashrif buyuruvchilarni jalg qilish va ularning takliflarini oshirish uchun tez-tez hamkorlik va reklama tadbirlarida qatnashadilar. Mehmonxonalar, dam olish maskanlari va turoperatorlar restoranlar, oziq-ovqat festivallari va pazandalik tadbirlari bilan hamkorlikda bo'lgan joyning gastronomik lazzatlarini namoyish etadigan integratsiyalangan sayohat paketlarini yaratishi mumkin.Sayyoohlilik va ovqatlanish tajribasiga bo'lgan talab ko'pincha destinatsiyalarda infratuzilmani rivojlantirishga, jumladan, yangi restoranlar, kafelar va oziq-ovqat bozorlari qurilishiga olib keladi. Umumiy ovqatlanish sanoati infratuzilmasiga investitsiyalar joyning umumiy turistik jozibadorligini oshiradi va uning sayyoohlilik yo'nalishi sifatida raqobatbardoshligiga hissa qo'shamdi.Umuman olganda, turizm biznesi va umumiy ovqatlanish sanoati o'rtasidagi munosabatlar hamkorlik, o'zaro rag'batlantirish, iqtisodiy ta'sir va sayohatchilar uchun unutilmas tajribalarni taqdim etishning umumiy maqsadi bilan tavsiflanadi. O'zaro bog'liqligini tan olish va undan foydalanish orqali ikkala sektor ham tashrif buyuruvchilarni jalg

qilish, daromadlarni oshirish va turizm ekotizimining umumiy o'sishi va barqarorligiga hissa qo'shish imkoniyatlarini maksimal darajada oshirishi mumkin.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Turizm biznesi va umumiy ovqatlanish sanoati turistlar uchun umumiy sayohat tajribasini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydigan bir-biriga bog'langan zanjirni tashkil qiladi. Ushbu zanjir tashrif buyuruvchilarga turli xil xizmatlar va qulayliklarni taqdim etish uchun birgalikda ishlaydigan bir nechta asosiy komponentlarni o'z ichiga oladi. Keling, ushbu zanjirning turli elementlarini ko'rib chiqaylik:

Turizm biznesi tashrif buyuruvchilarni jalb qilish uchun yo'nalishlarni targ'ib qilishga qaratilgan. Samarali maqsadli marketing bu joyning noyob diqqatga sazovor joylari, madaniy tajribalari va oshpazlik takliflarini namoyish qilishni o'z ichiga oladi. Umumi ovqatlanish korxonalari mahalliy oshxonalar va ovqatlanish tajribasini diqqatga sazovor joyning ajralmas qismi sifatida ta'kidlash orqali bunga hissa qo'shadi. Mehmonxonalar, dam olish maskanlari, yotoqxonalar va boshqa turar joy provayderlari turizm industriyasida markaziy o'rinni egallaydi. Ushbu muassasalarda ko'pincha mehmonlarning oziq-ovqat va ichimliklar ehtiyojlarini qondiradigan restoran, kafe va barlar mavjud. Turar joy provayderlari turli xil ovqatlanish imkoniyatlari va oshpazlik tajribalarini taklif qilish orqali sayohatchilar uchun umumiy yashash tajribasini yaxshilaydi.[4]

Turizm korxonalari sayohatlar, ekskursiyalar va tadbirlarni tashkil qiladi, bu esa tashrif buyuruvchilarga maqsadning diqqatga sazovor joylarini o'rganish imkonini beradi. Umumi ovqatlanish korxonalari sayohatlar davomida umumi ovqatlanish xizmatlarini ko'rsatish uchun turoperatorlar bilan hamkorlik qilishi yoki pazandalik darslari, oziq-ovqat sayohatlari va mahalliy oshxonani namoyish etadigan pazandalik tadbirlari kabi oziq-ovqat bilan bog'liq tajribalarni tashkil etishi mumkin. Konferentsiyalar, to'ylar va madaniy festivallar kabi tadbirlar turizm sektorining ajralmas qismidir. Catering kompaniyalari ushbu tadbirlar uchun ovqatlanish xizmatlarini ko'rsatish, moslashtirilgan menyular yaratish va ishtirokchilar uchun uzlusiz ovqatlanish tajribasini ta'minlashda asosiy rol o'ynaydi. Turizm va umumi ovqatlanish sohalari ko'pincha tashrif buyuruvchilarni jalb qilish va biznesni rivojlantirish uchun birgalikda marketing kampaniyalari va reklama tadbirlarida qatnashadilar. Misol uchun, destinatsiya marketingi tashkiloti mahalliy restoranlar bilan hamkorlik qilib, sayyoohlarga ovqatlanish uchun chegirmalarni taklif qilishi yoki boradigan joyning oshpazlik obro'sini oshirish uchun oziq-ovqat festivallarini targ'ib qilishi mumkin.[1]

XULOSA

Umuman olganda, turizm biznesi va umumi ovqatlanish sanoati sayyoohlarni uchun umumi sayohat tajribasini yaxshilash uchun birgalikda ishlaydigan simbiotik zanjirning ajralmas tarkibiy qismidir. Bu sektorlar hamkorlik qilish va bir-birining

kuchli tomonlarini ishga solish orqali butun dunyo bo'ylab sayohatchilar uchun unutilmas va boyituvchi tajribalar yaratishga hissa qo'shamdi.[5]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1.Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]

2.Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]

3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]

4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmnинг samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]

5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]